

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny Arkusz pokazowy
<i>Przedmiot:</i>	Historia
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MHIP-R0-100, MHIP-R0-200, MHIP-R0-300, MHIP-R0-400, MHIP-R0-660, MHIP-R0-700, MHIP-R0-Q00
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	4 marca 2022 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego [...].	II. Pradzieje i historia starożytnego Wschodu. Zdający: 4) rozpoznaje najważniejsze osiągnięcia kulturowe starożytnych cywilizacji Bliskiego Wschodu. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 1.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego [...].	II. Pradzieje i historia starożytnego Wschodu. Zdający: 1) wyjaśnia zagadnienie rewolucji neolitycznej. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca prawidłowe wyjaśnienie z podaniem jednego przykładu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

¹ Komunikat o wymaganiach egzaminacyjnych obowiązujących w roku 2023 i 2024, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wymagania-egzaminacyjne-obowiazujace-na-egzaminie-maturalnym-w-roku-2023-i-2024>

Przykładowa odpowiedź

Skutkami tzw. rewolucji neolitycznej było pojawienie się rolnictwa i udomowienie zwierząt w miejsce zbieracko-łowieckiej gospodarki, a także osiadły tryb życia w miejsce koczowniczego. Na malowidle została przedstawiona scena orki przy pomocy zwierząt pociągowych i zasiewu tak przygotowanego pola uprawnego.

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	III. Świat starożytnych Greków. Zdający: 1) ocenia funkcjonowanie demokracji w Atenach czasów Peryklesa. (PR)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: demokratycznych Aten

Przykładowe uzasadnienie:

W tekście jest mowa m.in. o równości wszystkich obywateli wobec prawa oraz o tym, że znaczenie jednostki wynika z talentu osobistego a nie z przynależności do określonej grupy. W republikańskim Rzymie uprzywilejowaną grupą obywateli byli patrycjusze, z których w głównej mierze rekrutowali się urzędnicy i senatorowie.

Zadanie 3.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Zdający: 4) wyjaśnia [...] zmiany sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

edykt mediolański

Zadanie 3.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Zdający: 4) wyjaśnia [...] zmiany sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do faktografii.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: *Nie*

Przykładowe uzasadnienie:

W cytowanym dokumencie jest mowa o ustanowieniu prawa do swobodnego wyznawania każdej religii, także chrześcijańskiej. Chrześcijaństwo stało się religią państwową w Rzymie później, za panowania cesarza Teodozjusza Wielkiego, kiedy zakazano wyznawania innych religii poza chrześcijaństwem.

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	V. Bizancjum i świat islamu. Zdający: 3) przedstawia główne kierunki ekspansji arabskiej. (PP) charakteryzuje etapy ekspansji Arabów i ocenia ich politykę wobec ludności podbitej. (PR)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwie prawidłowe nazwy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązania

Egipt, Mezopotamia, Bizancjum, Palestyna, Persja, Kartagina

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	V. Bizancjum i świat islamu. Zdający: charakteryzuje etapy ekspansji Arabów i ocenia ich politykę wobec ludności podbitej. (PR)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca prawidłowe uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Autor tekstu pozytywnie ocenia politykę Arabów – informuje o tym, że Arabowie na podbitych terenach zachowali dotychczasową administrację i nie zmuszali ludności podbitej do przechodzenia na islam. Osoby niewyznające islamu były zobowiązane płacić specjalne podatki.

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XIII. Kultura średniowiecza. Zdający: 4) charakteryzuje sztukę romańską i gotycką. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu fotografii.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Nie

Przykładowe uzasadnienie:

Na fotografii A zostało ukazane wnętrze katedry, które ma cechy stylu romańskiego, o czym świadczą np. półkoliste łuki w oknach i nad filarami, masywna konstrukcja. Z kolei fotografia B prezentuje katedrę z zewnątrz, gdzie dominują cechy stylu gotyckiego, np. ostrołukowe duże okna, maswerki, sterczyny (pinakle).

Zadanie 6.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	IX. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Zdający: 2) opisuje zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w. (PP) 3) rozpoznaje tendencje centralistyczne i decentralistyczne w życiu politycznym państwa polskiego w X–XII w. (PP)

Zasady oceniania

2 pkt – za trzy prawidłowe odpowiedzi.

1 pkt – za dwie prawidłowe odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Fragment A – *Kazimierz Odnowiciel*

Fragment B – *Bolesław Chrobry*

Fragment C – *Bolesław Śmiały [Szczodry]*

Zadanie 6.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	IX. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Zdający: 2) dokonuje bilansu panowania władców piastowskich (do 1138 r.). (PR)

Zasady oceniania

1 pkt – za trzy prawidłowe odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi..

Rozwiązanie

Bolesław Chrobry, Mieszko II, Bolesław Śmiały [Szczodry]

Zadanie 7. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XIV. Odkrycia geograficzne i europejski kolonializm doby nowożytnej. Zdający: 1) charakteryzuje [...] przebieg wypraw odkrywczych. (PP)

Zasady oceniania

2 pkt – za pięć prawidłowych odpowiedzi.

1 pkt – za trzy lub cztery prawidłowe odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A – *Marco Polo*

B – *Bartolomeo Diaz*

C – *Krzysztof Kolumb*

D – *Vasco da Gama*

E – *Ferdynand Magellan*

Zadanie 8.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XIX. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Zdający: 4) wyjaśnia prawne i kulturowe podstawy tolerancji religijnej na ziemiach Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVI w. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Konfederacja warszawska [akt konfederacji warszawskiej]

Zadanie 8.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XVIII. Państwo polsko-litewskie w czasach ostatnich Jagiellonów. Zdający: 4) przedstawia sytuację wyznaniową na ziemiach państwa polsko-litewskiego w XVI w. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Zadanie 8.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XVIII. Państwo polsko-litewskie w czasach ostatnich Jagiellonów. Zdający: 4) przedstawia sytuację wyznaniową na ziemiach państwa polsko-litewskiego w XVI w. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

RozwiązanieRozstrzygnięcie: *Tak*Przykładowe uzasadnienie:

Ze źródła 1. wynika, że tolerancję religijną stosowano tylko względem przedstawicieli stanu szlacheckiego. Opisana w źródle 2. sprawa dotyczyła przedstawiciela stanu mieszczańskiego, więc zapisy konfederacji warszawskiej nie miały tu zastosowania.

Zadanie 9.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXII. Polityka wewnętrzna i zagraniczna Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII w. Zdający: 1) omawia konflikty wewnętrzne i zewnętrzne Rzeczypospolitej Obojga Narodów w okresie panowania Wazów; 2) opisuje sytuację wewnętrzną i położenie międzynarodowe Rzeczypospolitej Obojga Narodów w latach 1669–1696. (PP)

Zasady oceniania

- 2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy prawidłowe wskazania.
 1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa prawidłowe wskazania.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- 1 – F
 2 – P
 3 – F

Zadanie 9.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXII. Polityka wewnętrzna i zagraniczna Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII w. Zdający: 1) omawia konflikty wewnętrzne i zewnętrzne Rzeczypospolitej Obojga Narodów w okresie panowania Wazów; 2) opisuje sytuację wewnętrzną i położenie międzynarodowe Rzeczypospolitej Obojga Narodów w latach 1669–1696. (PP)

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź poprawna.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

hetman [wielki koronny], marszałek [wielki koronny]

Zadanie 9.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXII. Polityka wewnętrzna i zagraniczna Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII w. Zdający: 1) omawia konflikty wewnętrzne i zewnętrzne Rzeczypospolitej Obojga Narodów w okresie panowania Wazów; 2) opisuje sytuację wewnętrzną i położenie międzynarodowe Rzeczypospolitej Obojga Narodów w latach 1669–1696. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 10. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXIV. Europa w dobie oświecenia. Zdający: 2) charakteryzuje sztukę klasycystyczną. (PR)

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca prawidłową nazwę i charakterystykę dwóch widocznych cech stylu.

1 pkt – odpowiedź zawierająca prawidłową nazwę i charakterystykę jednej widocznej cechy tego stylu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

RozwiązanieNazwa: *klasycyzm*Przykładowe uzasadnienie:

- *Tematyka antyczna – obraz nawiązuje do problematyki związanej ze starożytnością (Sokrates był greckim filozofem), co jest przejawem fascynacji antkiem w okresie oświecenia.*

- *Klasycyzm w malarstwie przejawiał się w umiarkowanym stosowaniu barw, bez zbytnich kontrastów, dbałości o realizm i właściwe (idealne) proporcje – co widać w prezentowanym obrazie.*

Zadanie 11.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych [...]. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXX. Europa i świat po kongresie wiedeńskim. Zdający: 1) przedstawia decyzje kongresu wiedeńskiego w odniesieniu do Europy i świata, z uwzględnieniem podziału ziem polskich. (PP) XXXI. Ziemie polskie i ich mieszkańcy w latach 1815–1848. Zdający: 1) charakteryzuje sytuację polityczną [...] Królestwa Polskiego. (PP)

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do faktografii.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Nie, ponieważ pierwszym królem ustanowionego decyzją kongresu wiedeńskiego Królestwa Polskiego został w 1815 Aleksander I [Romanow], natomiast autorem cytowanej wypowiedzi jest jego syn – Mikołaj I.

Zadanie 11.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych [...]. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXII. Polityka wewnętrzna i zagraniczna Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII w. Zdający: 3) ocenia znaczenie bitwy pod Wiedniem dla losów Rzeczypospolitej Obojga Narodów i Europy. (PP) XXX. Europa i świat po kongresie wiedeńskim. Zdający: 4) charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie. (PR)

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca dwa wydarzenia wraz z uzasadnieniami.

1 pkt – odpowiedź zawierająca jedno wydarzenie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wydarzenie A: bitwa pod Wiedniem [odsiecz wiedeńska, wiktoria wiedeńska]

Przykładowe uzasadnienie:

Jan III Sobieski udzielił pomocy militarnej i politycznej Habsburgom, kiedy stolica ich państwa została oblężona przez Turków. Dzięki pokonaniu Turków Habsburgowie zachowali władzę i państwo, ale sto lat później wzięli udział w rozbiorach Rzeczypospolitej.

Wydarzenie B: interwencja wojsk rosyjskich na Węgrzech w okresie Wiosny Ludów

[stłumienie powstania węgierskiego przez Rosjan w okresie Wiosny Ludów]

Przykładowe uzasadnienie:

W trakcie Wiosny Ludów na terenie podległych Habsburgom Węgier wybuchło powstanie wymierzone przeciw ich panowaniu, które stłumione zostało dzięki sojuszniczej pomocy wojsk rosyjskich. Kilka lat później, kiedy Rosja znalazła się w zagrożeniu (wojna krymska), Austria nie zrewanżowała się pomocą.

Zadanie 12. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych [...]. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXXI. Ziemie polskie i ich mieszkańcy w latach 1815–1848. Zdający: 3) opisuje działania władz powstańczych [...]. (PP) XXXII. Powstanie styczniowe i jego następstwa. Zdający: 3) charakteryzuje organizację polskiego państwa podziemnego w okresie powstania styczniowego [...]. (PP)

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca dwa prawidłowe rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniami zawierającymi odwołanie do symboliki.

1 pkt – odpowiedź zawierająca jedno prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do symboliki.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Druk z okresu powstania listopadowego: A

Przykładowe uzasadnienie:

Mówi o tym symbolika herbu znajdującego się w nagłówku dokumentu – jest to podwójna tarcza, na której znajdują się godła Polski (Orzeł Biały), Litwy (Pogoń). Ten herb ustanowiono po zerwaniu unii polsko-rosyjskiej i detronizacji Romanowów.

Druk z okresu powstania styczniowego: B

Przykładowe uzasadnienie:

O tym, że przedstawiony w źródle dokument powstał w okresie powstania styczniowego świadczy symbolika herbu znajdującego się w nagłówku dokumentu – jest to trójdzielna tarcza, na której znajdują się godła Polski (Orzeł Biały), Litwy (Pogoń) i Rusi/Ukrainy (Archanioł Michał).

Zadanie 13.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; 3) dostrzega mnogość perspektyw badawczych oraz różnorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	XXXIII. Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX wieku. Zdający: 3) omawia [...] następstwa ekspansji kolonialnej państw europejskich. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca prawidłowe uzasadnienie z odwołaniem do obu scen rysunku.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Scena przedstawiająca działalność kolonizacyjną Niemców ma pozytywny przekaz, ponieważ kolonizatorzy koncentrują się na zaprowadzeniu porządku i cywilizowaniu kolonii (kontrola dzikich zwierząt jest metaforą cywilizowania Afryki). Z kolei scena poświęcona kolonizatorom brytyjskim ukazuje ich jako bezwzględnych wyciskaczy (wyciskanie złota z ludności tubylczej jako metafora tej polityki).

Zadanie 13.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXXIII. Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX wieku. Zdający: 3) omawia [...] zasięg [...] ekspansji kolonialnej państw europejskich. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwie poprawne litery.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Niemcy – C

Wielka Brytania – B

Zadanie 14. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXX. Europa i świat po kongresie wiedeńskim. Zdający: 3) przedstawia przebieg rewolucji przemysłowej w Europie i Stanach Zjednoczonych oraz wskazuje jej najważniejsze konsekwencje społeczno-gospodarcze. (PP) XXXIV. Przemiany gospodarcze i społeczne. Nowe prądy ideowe. Zdający: 1) przedstawia przemiany gospodarcze w Europie i świecie [...]. (PP)

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy prawidłowe wskazania.

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa prawidłowe wskazania.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1 – F

2 – F

3 – P

Zadanie 15.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok [...]; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; 3) dostrzega mnogość perspektyw badawczych oraz różnorakie interpretacje historii i ich przyczyny.	XLI. Walka o odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej. Zdający: 3) ocenia z perspektywy polskiej i europejskiej polityczne i cywilizacyjne znaczenie bitwy warszawskiej. (PR)

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca jedno podobieństwo i jedną różnicę.

1 pkt – odpowiedź zawierająca jedno podobieństwo lub jedną różnicę.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedźPodobieństwo:

W obu opiniach podkreślone zostało kluczowe znaczenie bitwy warszawskiej dla sytuacji międzynarodowej w Europie.

Różnica:

W opinii A autor wyraża niezadowolenie z wyniku bitwy, która unicestwiła plany rozbicia ładu wersalskiego. W opinii B autor wyraża stanowisko odwrotne – uważa bitwę warszawską za wydarzenie o historycznym znaczeniu, które ocaliło Europę przed komunizmem.

Zadanie 15.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z [...] dziejów ojczystych [...]. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	XLI. Walka o odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej. Zdający: 3) charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy z Niemcami, z uwzględnieniem powstania wielkopolskiego, powstań śląskich i plebiscytów; 4) charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem wojny polsko-bolszewickiej. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 16.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok [...]. 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XLV. Świat na drodze do II wojny światowej. Zdający: 2) wyjaśnia wpływ polityki hitlerowskich Niemiec na rozbijanie systemu wersalskiego; 3) charakteryzuje politykę <i>appeasementu</i> . (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Na kartce pocztowej upamiętniono konferencję w Monachium, o czym świadczy data (29 IX 1938 roku) oraz podobizny uczestniczących w niej przywódców. Konferencja odbyła się w celu zażegnania tzw. kryzysu czeskiego, który mógł przerodzić się w otwarty konflikt w Europie. III Rzesza zażądała od Czechosłowacji obszarów zamieszkałych przez Niemców, na co mocarstwa zachodnie (Wielka Brytania i Francja) wyraziły zgodę.

Zadanie 16.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XLV. Świat na drodze do II wojny światowej. Zdający: 2) wyjaśnia wpływ polityki hitlerowskich Niemiec na rozbijanie systemu wersalskiego; 3) charakteryzuje politykę <i>appeasementu</i> . (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązania*Chamberlain, Daladier*

Zadanie 17. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	L. Działalność władz Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie i w okupowanym kraju. Zdający: 5) charakteryzuje organizację i cele Polskiego Państwa Podziemnego. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Nie

Przykładowe uzasadnienie:

Tylko plakat A został opublikowany przez struktury Polskiego Państwa Podziemnego, ponieważ zachęcał do walki w szeregach Armii Krajowej. Na plakacie B jest widoczny Orzeł Biały bez korony, co wskazuje na komunistyczne pochodzenie tego materiału.

Zadanie 18. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	L. Działalność władz Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie i w okupowanym kraju. Zdający: 1) omawia działalność rządu Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie. (PP) 1) ocenia rolę wielkich postaci polskiej polityki z okresu II wojny światowej w tym: Władysława Sikorskiego, [...] Władysława Andersa [...], Kazimierza Sosnkowskiego [...]. 3) charakteryzuje losy armii gen. Władysława Andersa. (PR)

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy nazwiska.

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa nazwiska.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- A. [Władysław] Anders
 B. [Władysław] Sikorski
 C. [Kazimierz] Sosnkowski

Zadanie 19.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	LI. Świat po II wojnie światowej. Początek zimnej wojny. Zdający: 7) wyjaśnia genezę NATO i Układu Warszawskiego i charakteryzuje oba bloki polityczno-wojskowe. (PP)

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź poprawna.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Pakt [Sojusz] Północnoatlantycki, Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego

Zadanie 19.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	LI. Świat po II wojnie światowej. Początek zimnej wojny. Zdający: 4) [...] wyjaśnia genezę zimnej wojny (z uwzględnieniem wojny w Korei). (PP)

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: *Nie*

Przykładowe uzasadnienie:

W źródle 1. przytoczono fragment traktatu waszyngtońskiego NATO a karykatura dotyczy wojny w Korei, gdzie interweniujące wojska amerykańskie uzyskały status wojsk działających pod egidą Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Zadanie 19.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego;	LI. Świat po II wojnie światowej. Początek zimnej wojny. Zdający: 4) [...] wyjaśnia genezę zimnej wojny (z uwzględnieniem wojny w Korei); 5) charakteryzuje powojenny problem niemiecki. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca poprawną nazwę wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa: *Niemiecka Republika Demokratyczna [NRD]*

Przykładowe uzasadnienie: *Karykatura stanowi antyamerykańską interpretację konfliktu w Korei – żołnierz amerykański, pod przykrywką ONZ (napis na ramieniu – UN), w sposób siłowy zaciska pętlę wokół Półwyspu Koreańskiego, przecinając go na pół. NRD była państwem zależnym od ZSRS i prezentowała antyamerykańskie stanowisko wobec tego konfliktu.*

Zadanie 20. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) [...] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; 3) dostrzega [...] różnorodne interpretacje historii i ich przyczyny. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego.	LII. Dekolonizacja, integracja i nowe konflikty. Zdający: 2) wyjaśnia przyczyny i przedstawia skutki konfliktów zimnowojennych, w tym [...] wojny w Afganistanie. (PP) LVII. Polska w latach 1957–1981. Zdający: 6) wyjaśnia przyczyny i następstwa strajków w 1980 roku. (PP)

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź zawierająca wyjaśnienie przesłania ulotki, poparte interpretacją dwóch elementów graficznych, i uwzględniająca kontekst historyczny.

2 pkt – odpowiedź zawierająca wyjaśnienie przesłania ulotki, poparte interpretacją dwóch elementów graficznych, bez uwzględnienia kontekstu historycznego.

1 pkt – odpowiedź zawierająca wyjaśnienie przesłania ulotki, niepoparte interpretacją dwóch elementów graficznych, i nieuwzględniająca kontekstu historycznego.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Rysunek symbolizuje dylematy polityczne Związku Sowieckiego z początku lat 80. XX wieku, który nie wie jak ma się zachować wobec sytuacji w Polsce. ZSRS został na rysunku przedstawiony jako uzbrojony w karabin niedźwiedź z głową Breżniewa (ówczesnego przywódcy państwa), który ma dwie chore nogi – symbol słabości i kryzysu. Jedna, z napisem „Afganistan”, jest przestrzelona – stanowi to nawiązanie do interwencji wojsk sowieckich w tym państwie (1979 rok) i uwikłania się w długoletni, trudny konflikt. Druga noga, z napisem „Polska”, jest zabandażowana – stanowi to nawiązanie do narodzin „Solidarności” i demokratycznych tendencji w społeczeństwie polskim (1980/1981). Breżniew, po negatywnych doświadczeniach interwencji w Afganistanie, zastanawia się czy interweniować zbrojnie w Polsce.

Zadanie 21. (0–15)

Wymaganie ogólne		Wymaganie szczegółowe
Temat 1.	I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; 2) dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 1) tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym; 2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3) dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	VIII. Gospodarcze i społeczne realia średniowiecznej Europy. Zdający: 1) charakteryzuje funkcjonowanie władzy, struktur społecznych i gospodarki w systemie feudalnym. (PP) 1) opisuje formy produkcji i handlu w średniowieczu; 2) charakteryzuje genezę, rozwój i rolę średniowiecznych miast, z uwzględnieniem miejskich republik kupieckich. (PR) XIII. Kultura średniowiecza. Zdający: 1) wyjaśnia uniwersalny charakter kultury średniowiecza, wskazując na wyjątkową rolę chrześcijaństwa; 2) rozpoznaje dokonania okresu średniowiecza w dziedzinie kultury, z uwzględnieniem dorobku polskiego średniowiecza; 3) określa znaczenie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim dla rozwoju kultury polskiej; 4) charakteryzuje sztukę romańską i gotycką. (PP) 1) opisuje rolę uniwersytetów i ich organizację oraz wyjaśnia przyczyny trwałości idei uniwersyteckiej; 2) charakteryzuje przemiany życia religijnego w okresie średniowiecza. (PR)

Temat 2.

I. Chronologia historyczna. Zdający:

- 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych;
- 2) dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych.

III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający:

- 1) tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym;
- 2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego;
- 3) dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.

XXVI. Rzeczpospolita w XVIII w. (od czasów saskich do Konstytucji 3 maja). Zdający:

- 1) opisuje i ocenia sytuację wewnętrzną i międzynarodową Rzeczypospolitej w czasach saskich;
- 2) charakteryzuje politykę Rosji, Prus i Austrii wobec Rzeczypospolitej, wskazując przejawy osłabienia suwerenności państwa polskiego;
- 3) przedstawia reformy z pierwszych lat panowania Stanisława Augusta;
- 4) wyjaśnia przyczyny i przedstawia zasięg terytorialny pierwszego rozbioru Rzeczypospolitej;
- 5) wyjaśnia okoliczności zwołania Sejmu Wielkiego i przedstawia jego reformy, ze szczególnym uwzględnieniem postanowień Konstytucji 3 maja. (PP)

1) charakteryzuje i ocenia projekty naprawy Rzeczypospolitej w I poł. XVIII w., w tym: Stanisława Leszczyńskiego, Stanisława Konarskiego;

2) wyjaśnia znaczenie konfederacji barskiej;

3) charakteryzuje położenie międzynarodowe i sytuację wewnętrzną Rzeczypospolitej po pierwszym rozbiorze. (PR)

XXVII. Upadek Rzeczypospolitej (wojna z Rosją i powstanie kościuszkowskie). Zdający:

- 1) wyjaśnia wpływ konfederacji targowickiej na wybuch wojny z Rosją;
- 2) charakteryzuje przebieg powstania kościuszkowskiego, z uwzględnieniem roli jego przywódców;
- 3) opisuje zasięg terytorialny drugiego i trzeciego rozbioru Rzeczypospolitej;
- 4) przedstawia przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w. (PP)

1) przedstawia przebieg wojny w obronie Konstytucji 3 maja;

2) ocenia postać Tadeusza Kościuszki jako pierwszego polskiego nowożytnego bohatera narodowego;

3) charakteryzuje wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w. (PR)

Temat 3.	I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; 2) dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 1) tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym; 2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3) dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	XLVIII. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Zdający: 6) charakteryzuje postawy polskiego społeczeństwa wobec polityki okupantów [...]. (PP) 2) porównuje i ocenia założenia i metody polityki III Rzeszy i Związku Sowieckiego w okupowanej Polsce [...]. (PR) L. Działalność władz Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie i w okupowanym kraju. Zdający: 5) charakteryzuje organizację i cele Polskiego Państwa Podziemnego; 6) charakteryzuje polityczną i militarną działalność Armii Krajowej oraz Narodowych Sił Zbrojnych i Batalionów Chłopskich; wskazuje różne formy oporu wobec okupantów; 7) wyjaśnia uwarunkowania akcji „Burza”; 8) charakteryzuje powstanie warszawskie (uwarunkowania polityczne, przebieg walk, następstwa powstania, postawę aliantów i Związku Sowieckiego). (PP) 1) ocenia rolę wielkich postaci polskiej polityki z okresu II wojny światowej [...]. (PR)
----------	--	--

Zasady oceniania

A. NARRACJA HISTORYCZNA			
Funkcjonalność wykorzystania wiedzy historycznej	Poziom argumentacji wypowiedzi	Liczba punktów	Poprawność merytoryczna
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie / odniesieniu do trzech elementów tematu	• bogata argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	12 pkt	Za błędy merytoryczne będą odejmowane punkty od ogólnej liczby punktów zdobytych przez zdającego w tym kryterium (bez punktów ujemnych): 1–2 błędy merytoryczne (-1 pkt) 3–5 błędów merytorycznych (-2 pkt) powyżej 5 błędów merytorycznych (-3 pkt)
	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do trzeciego	11 pkt	
	• bogata argumentacja do jednego elementu tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	10 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	9 pkt	
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie / odniesieniu do dwóch elementów tematu / rzeczy element realizowany częściowo funkcjonalnie ALBO niezrealizowany)	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego	9 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu, zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych elementów ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego elementu tematu	8 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	8 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego	7 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych	7 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	6 pkt	
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie / odniesieniu do jednego elementu tematu / pozostałe elementy realizowane częściowo funkcjonalnie ALBO niezrealizowane)	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	6 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	5 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych	5 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego z pozostałych	4 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	4 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	3 pkt	
Wiedza historyczna nie została wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do żadnego elementu tematu	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	3 pkt	
	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	2 pkt	
	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	1 pkt	
Niefunkcjonalne wykorzystanie wiedzy historycznej w odniesieniu do całej wypowiedzi ALBO brak wypowiedzi, ALBO wypowiedź w całości nie na temat.		0 pkt	

B. SPÓJNOŚĆ WYPOWIEDZI	Liczba punktów
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ jest spójna (logicznie uporządkowana).	3 pkt
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ występują w niej drobne zaburzenia w zakresie spójności (logicznego uporządkowania).	2 pkt
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ występują w niej istotne zaburzenia w zakresie spójności (logicznego uporządkowania).	1 pkt
Wypowiedź nie spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów LUB jest nieuporządkowana, w znacznej mierze stanowi zbiór niezależnych elementów.	0 pkt